

Dům zahraniční spolupráce

Výzkum zkušeností s bilaterálními a multilaterálními výměnnými programy

2022

Čím se výzkum zabýval a proč?

Existence nejrůznějších výměnných programů znamená poměrně bohatou nabídku, ze které si dnešní zájemci mohou vybírat v případě výjezdu za účelem získání studijní či pracovní zkušenosti v zahraničí.

Tato široká paleta možností s sebou ovšem nese i nutnost orientovat se v podmínkách různých programů, aby bylo možné zvolit ten nejvhodnější pro konkrétní výjezd.

Proto byl uskutečněn výzkum zaměřující se na zkušenosti účastníků výjezdů s bilaterálními a multilaterálními programy. **Cílem bylo zmapovat specifika jednotlivých programů právě skrze názory samotných účastníků.**

Základní parametry výzkumu

Cíl výzkumu	Metoda	Respondenti	Tematické okruhy
<p>Zmapovat, jak vnímají výjezdy realizované prostřednictvím AIA, AKTION Česká republika-Rakousko, CEEPUS a Fondy EHP jejich přímí účastníci.</p>	<p>Kvalitativní šetření prostřednictvím celkem 25 polostrukturovaných online rozhovorů realizovaných na přelomu listopadu a prosince 2020.</p>	<p>Studenti VŠ, pedagogové a jiní zaměstnanci VŠ - účastníci pobytů v různých zemích nabízených programy v prvním sloupci.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ specifika jednotlivých programů, ▪ motivace vyjet, ▪ bariéry výjezdu, ▪ administrace pobytu, ▪ výhody a nevýhody programů, ▪ dopady pobytů na jejich účastníky, ▪ doporučení účastníků pro budoucí stipendisty.

Výzkum zkušeností se zahraničními výjezdy prostřednictvím (AIA) Akademické informační agentury

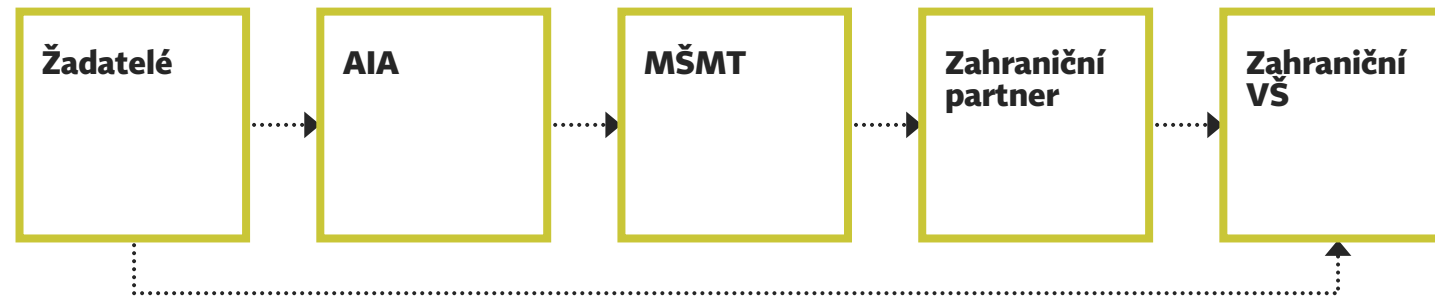

Výjezdy na základě bilaterálních smluv v kostce

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) je hlavním aktérem **bilaterální spolupráce** v oblasti vzdělávání a vědy mezi ČR a partnerskými státy.

Akademická informační agentura (AIA) je kontaktním místem pro uchazeče a příjemcem jejich žádostí.

Díky bilaterálním dohodám je dnes možná výměna stipendistů se státy EU i se **třetími zeměmi**.

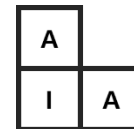
Motivace vyjet

Stipendisté AIA zmiňovali především očekávání, že pobyt bude přínosný pro jejich **profesní a osobní rozvoj**.

Od pobytu si slibovali:

- zlepšení jazykových dovedností,
- nové znalosti v odborné sféře,
- poznatky o fungování zahraniční instituce,
- navázání spolupráce s hostitelskou institucí,
- lepší možnosti pracovního uplatnění po absolvování pobytu, jak v ČR, tak v zahraničí.

Respondenti zdůrazňovali, že uchazeči, kteří se hlásí na pobyty nabízené AIA, bývají **silně motivovaní lidé s hlubokým zájmem o svůj obor**. Podle nich mají uchazeči o stipendia AIA typicky již vybranou cílovou zemi a hledají stipendijní program, který jim umožní vyjet. Pobyt na zahraniční vysoké škole vnímají jako logické vyústění své vzdělávací dráhy. Mají za sebou často již jiný pobyt v zahraničí.

Bariéry výjezdu

Respondenti uváděli okolnosti platné obecně pro výjezdy do zahraničí:

- překážky v souvislosti s rodinnou situací, prací či studiem,
- obavy z neznámého prostředí,
- absence zájmu.

Zmiňovali rovněž významný dopad omezení v souvislosti s **pandemií COVID-19**.

V souvislosti se specifickými podmínkami pobytů z nabídky AIA respondenti upozorňovali na:

- časovou a administrativní náročnost jejich zařizování,
- výběrová kritéria pro uchazeče (např. omezení na vybrané obory, věkový limit),
- v případě určitých zemí nedostatečné poskytování informací ze strany zahraničních institucí před výjezdem,
- nižší finanční podporu a nižší standard ubytování v některých zemích.

Administrativní proces, finanční podpora

Administrace pobytu, podpora a propagace

- Administrativní proces zařizování stipendia přes AIA je ovlivněn požadavky cílové země a kvalitou spolupráce hostitelské instituce.
- Podle zkušeností respondentů bývá příprava dokumentů pro hostitelskou zemi před výjezdem náročnější než proces podání žádosti do AIA. Situace je v tomto směru komplikovanější u výjezdů do zemí mimo EU.
- Působení jednotlivých institucí ČR v administrativním procesu udělování stipendií hodnotili respondenti vesměs pozitivně. Prostor pro zlepšení vidí respondenti jednoznačně v propagaci stipendií ze strany vysokých škol.

Hodnocení výše stipendia

- **Výše stipendia**, kterou respondenti měli k dispozici, byla odlišná v závislosti na cílové zemi a typu pobytu.
- Respondenti oceňují, že stipendistům často **bývá proplaceno cestovné**, a že hostitelská instituce zpravidla umožňuje ubytování zdarma na kolejích.

Dopady pobytu

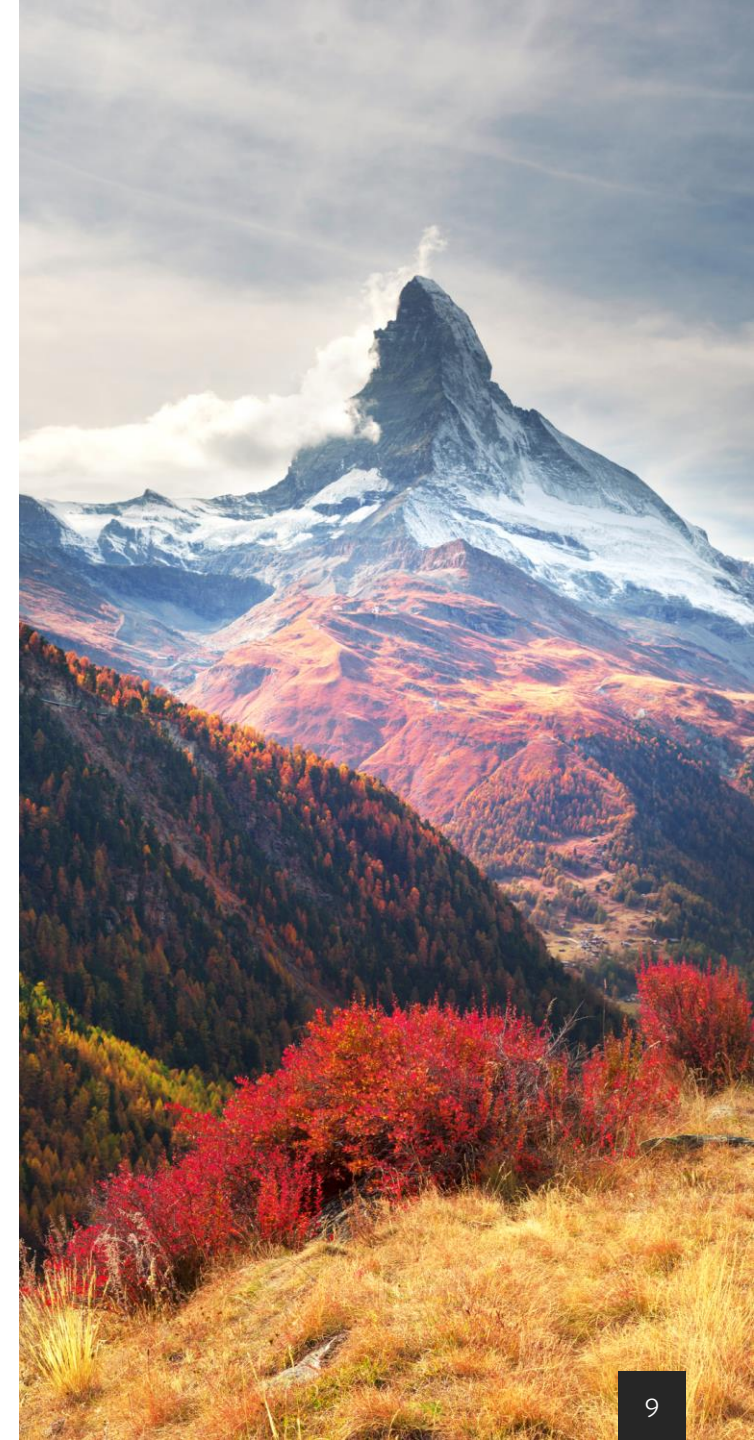
Respondenti se v hodnocení kladů a záporů zaměřovali spíše na **přínos vzdělávacích pobytů v zahraničí obecně**.

+ Pozitiva

- získání odborných vědomostí a zkušeností,
- poznání jiných přístupů ke studiu,
- přístup k novým informačním zdrojům,
- navázání nových kontaktů (networking),
- příležitosti pro (dlouhodobou) spolupráci se zahraničními institucemi,
- prostor pro realizaci výzkumu, napsání závěrečné práce, nebo publikační činnost,
- rozvoj měkkých dovedností,
- ovládnutí cizího jazyka.

- Negativa

- problémy po návratu v souvislosti s neuznáváním předmětů, které stipendisté absolvovali v zahraničí, domácí vysokou školou

Vybrané úryvky z citátů respondentů

Přínosy studijního/výzkumného pobytu v zahraničí

„Člověk si udělá větší přehled nad světem. Věřím tomu, že čím víc člověk vycestuje a je ochotnej poznat tu jinou kulturu takovou jaká jako je, tak že se mu prostě otvírají čím dál víc oči a je schopnej i sám o svém životě přemejšlet z různých úhlů pohledu. Že to prostě člověka určitě obohatí – jet někam do zahraničí – na celý život.“

„Takhle možná taky skončím [jako advokát v advokátní kanceláři], ale už budu dělat práci, kterou dělají možná třeba tři advokáti v České republice – většinou na to ostatní nemají kvalifikaci nebo znalosti z čínštiny – takže už to mě přijde zajímavý, že dělám něco, co ostatní ne. A taky [tím získám], nenahraditelnost nebo nějakou jistotu v tom zaměstnání.“

„Jsem přizpůsobivější, flexibilnější, ještě víc otevřenější jakoby vůči novým možnostem, vůči světu, se neštítím někam jet, někde být, tak to mě asi taky pomohlo.“

„[Pobyt v zahraničí pro pedagogy] má zároveň teda charakter toho, že (...) samozřejmě bráníte nějakému možnému vyhoření, zopakování stereotypu, (...) když teda vlastně učíte na té škole a nemáte dostatek žádných nových podnětů a jste třeba zafixovanej v tom kruhu dokolečka.“

Vzkaz těm, co přemýšlí o studijním/výzkumném pobytu v zahraničí

„Jeď, protože uvidíš svět. Nejenom, že to bude osobní zážitek, ale možná taky uvidíš něco..., dostaneš nějaký stimul, nějakou inspiraci. Protože hodně těch projektů různých firem, ti zakladatelé, to jsou všechno lidi, co někde byli a něco někde viděli, a to (...) jim dalo myšlenku udělat, založit firmu, přijít s něčím novým, co někde ještě není.“

Závěry

Ve srovnání s jinými programy mobility **hodnotí respondenti** nabídku AIA takto:

+ Výhody

- nabízí stipendia umožňující absolvování celého studijního programu;
- nabízí pobyty v méně frekventovaných zemích, do kterých není možné vyjet přes jiné programy (např. Gruzie, Japonsko, Jižní Korea či Peru);
- je možné vyjet i na delší dobu, což je vnímáno jako velká výhoda;
- stipendia z nabídky AIA lze získat opakovaně, a to i do stejné cílové země;
- letní školy poskytují možnost rozvoje především pro studenty jazykových oborů.

- Nevýhody

- zařizování pobytu je časově a administrativně náročné;
- za komunikaci se zahraniční hostitelskou institucí zodpovídá výlučně sám uchazeč;
- výjezd je třeba plánovat s dostatečným předstihem;
- možnosti výjezdů přes AIA nejsou vysokými školami dostatečně propagovány.

Výzkum zkušeností se zahraničními výjezdy prostřednictvím programu AKTION Česká republika- Rakousko

Výjezdy přes AKTION Česká republika-Rakousko v kostce

Cílové skupiny

- studenti VŠ,
- akademičtí pracovníci veřejných VŠ.

Cílová destinace

- **Rakousko**

Trvání pobytů

- **1 až 5 měsíců**

Výhody programu

AKTION umožňuje vyjet na pobyt a zároveň být nablízku rodině díky blízké cílové destinaci: **Rakousku**. Možnost absolvovat pobyt v NJ či AJ.

Stipendium programu AKTION poskytuje **dobré finanční podmínky** pro pobyt v Rakousku (stipendium je vyšší než u jiných programů).

Stipendijní pobyt v programu AKTION není omezen ziskem kreditů (ECTS) a je tak vhodný pro vědeckou práci:

- psaní závěrečných prací,
- sběr dat,
- práce v archivech,
- využívání inovativních technologií nedostupných v ČR.

Výhody programu

AKTION umožňuje **zapojení účastníků do pracovního života hostitelských institucí** a tím i dobrou příležitost navázání interinstitucionální spolupráce.

Výzkumné zaměření výjezdů může být následně výhodné pro kariérní rozvoj:

- pobyt lze uznat jako pracovní zkušenost,
- díky pobytu lze získat zkušenosti s technologiemi, které v ČR nejsou dostupné.

AKTION je málo známým programem, který ovšem umožňuje:

- opakované výjezdy (například věnující se různým výzkumným tématům).

Administrativní proces a doporučení účastníků

Administraci programu AKTION lze hodnotit jako poměrně jednoduchou

- Žádost je považována za rozsáhlou a časově náročnou, ale nikoliv za složitou.
- Administrativa pojící se s ukončováním pobytů je hodnocena jako bezproblémová.
- Dobrá administrativní podpora byla poskytnuta ze strany VŠ, DZS i OeAD (rakouská národní agentura) před i během stipendijního pobytu.

Hlavní doporučení účastníků k výjezdům v rámci programu AKTION jsou

- dimenzovat pobyty na dostatečně dlouhou dobu v závislosti na náročnosti schváleného pobytového plánu,
- plánovat pobyty dopředu, aby co nejvíce času na mobilitě mohlo být věnováno práci na naplnění výzkumného plánu,
- využít pobyt co nejvíce pro **vlastní kariérní růst**.

Vybrané úryvky z citátů respondentů

Stipendium AKTION je vyšší, než u jiných programů

„V podstatě, myslím si, že (...) český student nemá problém z těch peněz vyžít a i si odložit.“

AKTION neomezuje vzdělávací aktivity pouze na ty, které jsou ohodnoceny ECTS

„Můj vedoucí, supervizor zahraniční, on byl velmi ochotný. A já jsem si tam ještě našla dobrovolné přednášky, kam jsem chodila, takže jsem psala práci a jednou za týden jsem chodila na jednu nebo dvě hodiny do školy, za které jsem sice neměla kredity, ale já jsem tam v rámci vzdělávání chodila a to bylo super, protože tam je zase jiný okruh odborníků, takže to bylo pro mě extrémně dobré (smích).“

Výjezd může pomoci v procesu psaní závěrečných prací

„Mně se extrémně líbilo, že tento program mi nabízel prostor pro výzkum. Když jedu na studijní výjezd, tak musím chodit do školy aktivně. Když jedu na stáž, vlastně je to full-time job, takže bych musela normálně chodit do zaměstnání (...). A že tento program je velmi specifický pro výzkum a nabízel mi prostor, abych dokončila konzultace a psala doma tu práci... tak to pro mě bylo dost zásadní.“

Vybrané úryvky z citátů respondentů

Výjezd může pomoci ve vědecké kariéře

„Profesně si myslím, že ta zkušenost s tím, že byla taková jiná, byla úplně nová v mém oboru, vlastně nikdo nic takového předtím nedělal jako já v Rakousku... Moje práce dostala Áčko, takže asi byla celkem dobrá, ale i ten nápad dělat něco úplně jiného, s nějakou jinou technikou. Mě moje vedoucí potom přihlásila do jedné soutěže a já jsem tu soutěž vyhrála. A na předávání cen za mnou přišlo více lidí z jiných [univerzit], z Prahy a tak, a zajímal je ten výzkum, jak to tam probíhá, a ta technika... Takže v podstatě můžu říct, že mě poznalo víc odborníků díky tomu, že jsem [v Rakousku] byla a že jsem ten výzkum konkrétně mohla dělat.“

Výjezd může podpořit kariérní spolupráci se zahraničními pracovišti

„Pak jsem s nimi mluvila trošku obecně o tom, že bychom mohli podat nějaký grant. Není to tedy rozhodně v nějaké specifické fázi, ale prostě už vím o lidech, se kterými bych třeba mohla dělat výzkum.“

Výjezd může podpořit jedince v hledání kariérních možností na zahraničních univerzitách

„... možná, že někdy v budoucnu znovu vyjedu. Nebo spíš už ne přes studium, teď už konečně budu mít obhajobu (smích)... asi jsem se hodně dívala i na nějaké zahraniční pozice, ne jenom tady v Česku.“

Závěry

Ve srovnání s jinými programy mobility **hodnotí respondenti** nabídku AKTION takto:

+ Výhody

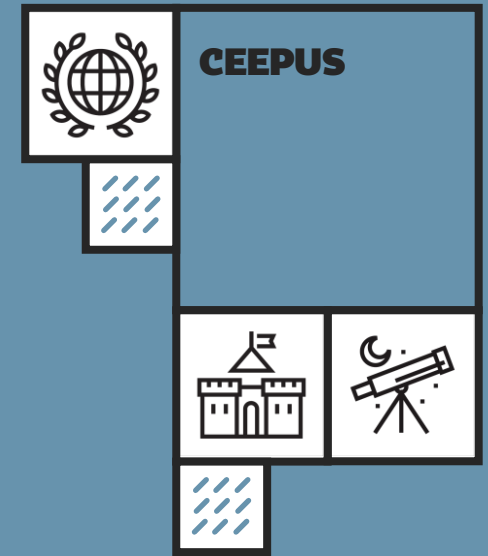
- zaměření programu na vědeckou činnost;
- geografická blízkost Rakouska jako destinace výjezdu;
- možnost vyjet do zahraničí opakovaně a také v pozdějších fázích akademické kariéry;
- dobrá úroveň podpory hostujících institucí a rakouské národní agentury;
- možnost využívat technologie nedostupné v tuzemsku;
- stipendium AKTION je vyšší, než u jiných programů;
- AKTION neomezuje vzdělávací aktivity pouze na ty, které jsou ohodnoceny ECTS;
- administrativa pojící se s ukončováním pobytů je hodnocena jako bezproblémová.

- Nevýhody

- AKTION není dostatečně znám mezi studenty a akademiky;
- žádost je rozsáhlá a časově náročná, sami účastníci ji ovšem hodnotí jako relativně jednoduchou.

Výzkum zkušeností se zahraničními výjezdy prostřednictvím programu CEEPUS

Výjezdy přes CEEPUS v kostce

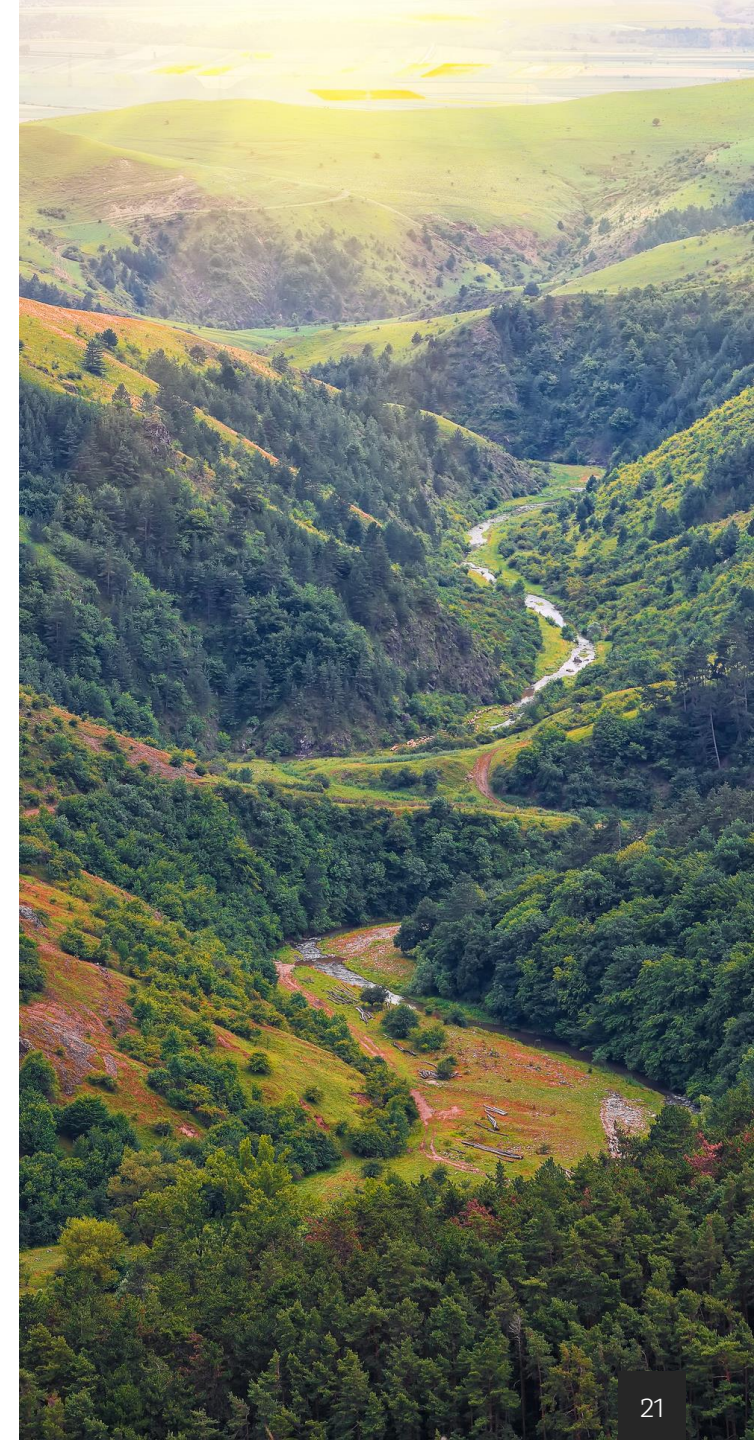
CEEPUS je výměnný program pro regionální spolupráci vysokých škol v zemích střední a jihovýchodní Evropy.

Cíl programu

- propojení vysokých škol členských zemí prostřednictvím projektů spolupráce označovaných jako sítě,
- program umožňuje výjezdy VŠ studentů i akademických pracovníků.

Specifika programu

- v rámci výjezdů převažuje přínos kulturní před studijním,
- CEEPUS je často využíván až jako **druhá volba** (po vyčerpání Erasmu).

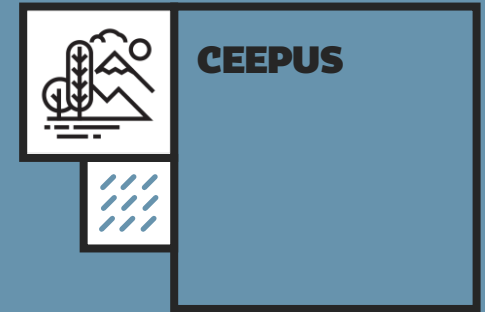
Výhody/nevýhody programu

+ Výhody

- CEEPUS je výhodný zejména při výjezdech na kratší dobu (což vyhovuje zejména Ph.D. studentům a zaměstnancům VŠ, kteří se bojí se odloučení od rodiny a kariéry),
- je zajímavý pro ty, kdo hledají pobyty do zemí mimo západní Evropu,
- umožňuje osvojení jazyka, který se jen obtížně dá naučit jinde (např. slovinština, srbština apod.).

- Nevýhody

- CEEPUS je méně známý, než jiné programy (informace hlavně na nástěnkách a od kolegů),
- v rámci univerzitní sítě je vycestování snadné. Vycestování jako freemover vyžaduje více samostatnosti,
- vycestování na Balkán s sebou přináší často problémy s otevřením účtu v místní bance (nicméně výše stipendia byla popsána jako dostačující).

Vybrané úryvky z citátů respondentů

CEEPUS jako první volba?

„Chtěl jsem jet do jiných zemí, než jsou obvyklé v rámci Erasmu, lákaly mě právě země jako Bělorusko a Srbsko.”

„Chtěla jsem jet do Vídně a zachovat obor studia a nad Erasmem jsem ani nepřemýšlela, protože mi to (CEEPUS) doporučili moji učitelé. Přišlo mi to jako super místo se super školou.“

Snadná administrativa

„Bylo to online, uživatelsky přívětivé, předvyplněný formulář, ve srovnání s Erasmem velmi jednoduchý, nebylo to zdlouhavý.“

„Všechny dotazníky, co jsem vyplňovala mi nepřišly náročné, byly krátké, ale co jsem řešila jako freemover, tak sem napsala asi tak 5 e-mailů na přijímací univerzitu, než mi někdo odpověděl. ... Jakmile mi odpověděli, tak už šlo všechno hladce.”

Přínosy pobytu přes CEEPUS

„Co se studia týče, myslím si, že mě to obohatilo, byla tam jiná nabídka předmětů než máme v Olomouci. Čerpám z toho doted'. A naučila jsem se samostatné práci doma. Vyžadovalo to sebedisciplínu.“

„Poznáte novou zemi, kulturu, cestujete, ... hrozně rád na to vzpomínám, hodně jsme tam cestovali, kempovali, po horách jsme lezli. Je to něco jiného než turistický země.“

Závěry

Ve srovnání s jinými programy mobility **hodnotí respondenti** nabídku CEEPUS takto:

+ Výhody

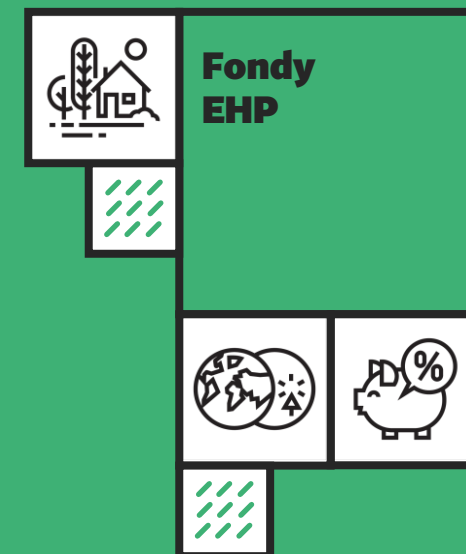
- vše online a přehledně na www.ceepus.info;
- jednoduchá a rychlá organizace i administrativa;
- oblíbené jsou zejména krátkodobé pobyty;
- možnost studovat v zemích „mimo Erasmus“;
- uznávání studia v rámci ECTS;
- jednoduché financování: Stipendium vyplácí hostitelská země, cestovné může hradit vysílající univerzita;
- kontaktní osoba na hostitelské univerzitě;
- individuální mobilita „freemover“;
- důraz na „Joint Programmes“ a „Joint Degrees“;
- možnost osvojení si méně rozšířeného cizího jazyka hostitelské země.

- Nevýhody

- méně známý program;
- někdy náročnější administrativa v souvislosti s vyplacením stipendia v zahraničí;
- v některých balkánských zemích může být stipendium vyplaceno až na konci či v průběhu pobytu - doporučuje se mít proto finanční rezervu;
- cestovat jako „freemover“ předpokládá větší samostatnost žadatele.

Výzkum zkušeností se zahraničními výjezdy prostřednictvím programu Vzdělávání Fondů EHP

Výjezdy přes Fondy EHP v kostce

Cílové skupiny

- **studenti** středních i vysokých škol,
- **zaměstnanci škol** (od MŠ po VŠ),
- **další experti** na oblast školního vzdělávání.

Cílová destinace

- **Norsko, Island a Lichtenštejnsko**

Trvání pobytů

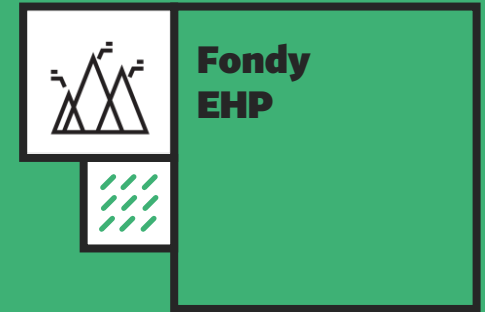
- **5 dnů** (studenti SŠ, zaměstnanci) **až 6 měsíců** (studenti VŠ),
- **Různé podoby** (semestrální pobyt, letní škola, praktická stáž, job-shadowing, výuka).

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Specifika oproti jiným výměnným pobytům

- **Jednotlivec nemůže podat žádost sám za sebe** – vždy musí být součástí projektu, který předkládá a koordinuje instituce, na níž studuje nebo pracuje.
- **Každý projekt má pevně dané období** na realizaci výjezdů. Vyjet lze pouze na partnerské univerzity, které jsou do projektu zapojeny.
- V rámci **projektu lze kombinovat různé typy výjezdů** (např. studentské a zaměstnanecké, letní školy a semestrální pobyty).
- Studenti vysokých škol získávají **vyšší měsíční stipendium** než v jiných programech.
- Prioritní cílovou skupinou jsou **znevýhodnění studenti**.

Motivace vyjet

Velkým lákadlem pro výjezd jsou především cílové země Norsko, Island a Lichtenštejnsko.

Země nabízejí:

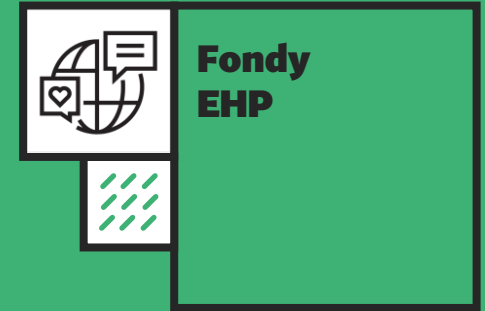
- **dobrou úroveň angličtiny** (takže není problém se kdekoliv domluvit),
- **vysokou životní úroveň,**
- **prestižní univerzity** (pro studium i projektovou spolupráci),
- **atraktivní přírodu** (mimo jiné možnost spatřit polární záři).

Silným motivačním faktorem je i **štědré stipendium**, které umožňuje pobyt v jinak finančně náročných zemích. Důležité je to zejména pro **znevýhodněné studenty**, kteří by si jinak výjezd nemohli dovolit.

Bariéry výjezdu

- Díky vyššímu stipendiu se studenti **obávají nedostatku financí výrazně méně** než v jiných programech.
- Vysoká úroveň angličtiny v Norsku a na Islandu zase **zmírňuje obavy z jazykové bariéry**.
- Jako nejčastější překážky výjezdu zmiňují studenti **obavy z negativních dopadů na osobní a pracovní život či studium**. Objevuje se i strach z neznámého a odtržení od rodiny a přátel.

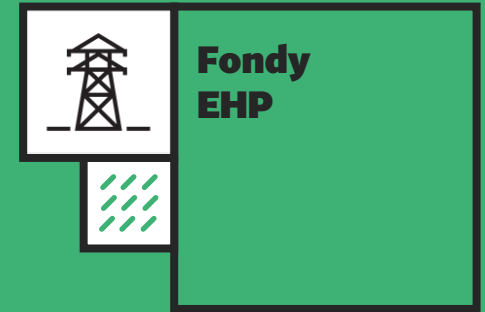
Dopady pobytu

Dopady na studenty

- studenti uvádějí, že si během pobytu v Norsku **rozvinuli zdravý životní styl a posílili svou lásku k přírodě**. Studium v zemi s vysokou životní úrovní jim také umožnilo reflektovat vlastní kulturu,
- často zmiňovaným dopadem je i rozvoj osobnosti (posílení sebevědomí, schopnost spolupráce v mezinárodním prostředí) či motivace k dalším výjezdům.

Dopady na zaměstnance

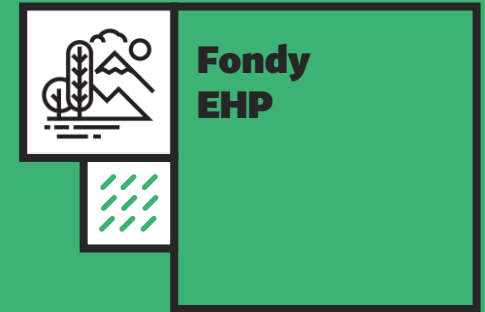
- zaměstnanci za největší pozitivum označují možnost **vyzkoušet si práci na jiném typu projektu**,
- díky vzájemným návštěvám a společné práci na projektu se podařilo navázat velmi dobré vztahy se zahraničními kolegy. To výrazně usnadňuje přípravu a realizaci dalších projektů.

Nevýhody programu

– Nevýhody

- podobně jako v jiných výměnných programech narážejí studenti na problémy s uznáváním získaných ECTS;
- dochází k mizení ECTS či uznávání jen za volitelné předměty;
- vyskytují se i případy uznávání úspěšně absolvovaných ECTS na úkor domácího studia (např. ve formě omezování počtu budoucích zkouškových termínů na základě uznání ECTS ze zahraničí).

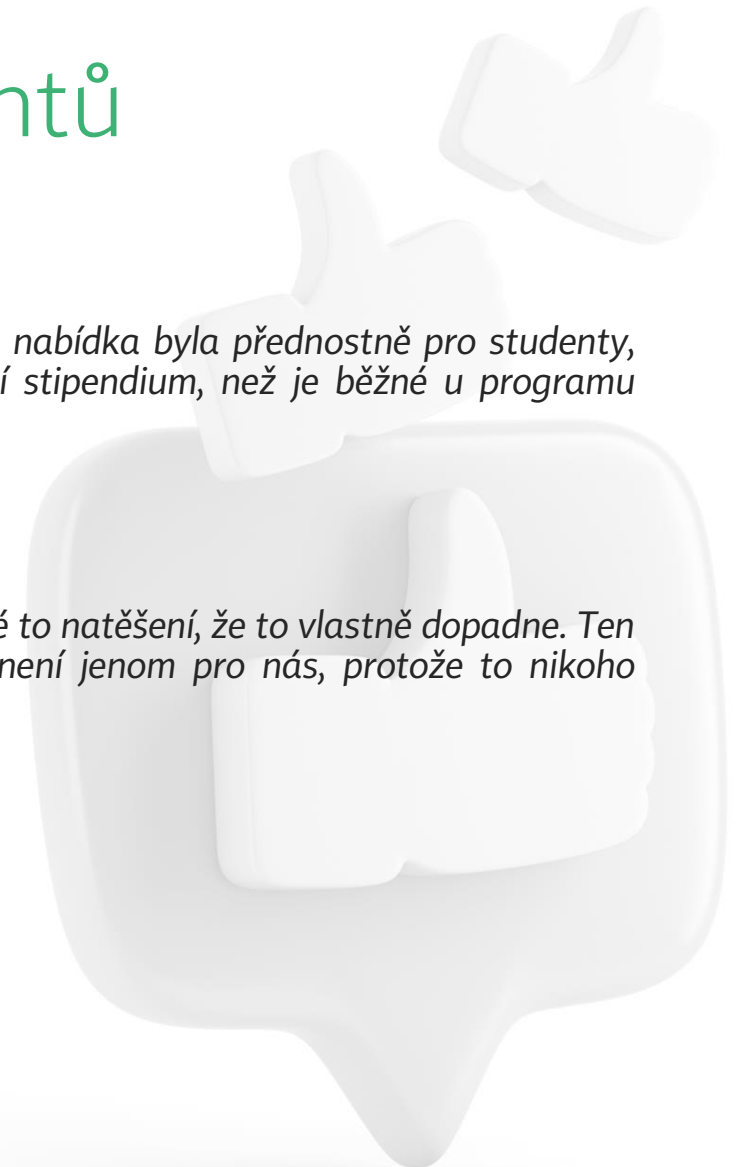
Vybrané úryvky z citátů respondentů

Podpora pro znevýhodněné studenty

„Mně přišel e-mail, na náš školní mail, někdy v průběhu letních prázdnin. A původně ta nabídka byla přednostně pro studenty, kteří pobírají sociální stipendium, mezi které se řadím. A lákali tam právě na to vyšší stipendium, než je běžné u programu Erasmus+. Takže by si to právě mohli dovolit i tito studenti. I díky tomu mě to zaujalo.“

Přínos mezinárodního projektu

„Teď jsem si prošla celým tím procesem, takže můžu říct, že jsem si užila tu tvorbu, takové to natěšení, že to vlastně dopadne. Ten skvělý pocit, když jsme mohli říct, my jsme získali mezinárodní projekt. [...] A že to není jenom pro nás, protože to nikoho nezajímá, ale co ta škola z toho získá, vlastně i ostatní účastníci.“

Závěry

Ve srovnání s jinými programy mobility **hodnotí respondenti** nabídku Fondů EHP takto:

+ Výhody

- štědré stipendium umožňuje pobyt ve finančně náročných zemích i znevýhodněným studentům (kteří mohou navíc získat zvláštní podporu);
- cílové země nabízejí vysokou úroveň angličtiny, prestižní univerzity a atraktivní přírodu;
- studenti během pobytů získávají pozitivní vztah k přírodě a zdravému životnímu stylu;
- zaměstnanci si během výjezdu mohou vyzkoušet práci na specifickém typu projektu;
- mobility pomáhají upevňovat spolupráci mezi institucemi i navázat osobní vztahy mezi jednotlivými pracovníky.

- Nevýhody

- studenti narážejí po návratu na problémy s uznáváním získaných ECTS kreditů.

Facebook

facebook.com/dumzahranicnispoluprace
facebook.com/erasmusplusCR
facebook.com/mladezvakci
facebook.com/studyincz
facebook.com/czelobrussels

Instagram

instagram.com/dzs_cz/
instagram.com/studyintheczechrepublic

Twitter

twitter.com/dzs_cz/
twitter.com/CZELO_Brussels

Twitter

twitter.com/dzs_cz/
twitter.com/CZELO_Brussels

YouTube

bit.ly/DZStube
youtube.com/c/StudyintheCzechRepublic

Dům zahraniční spolupráce (DZS)

Na Poříčí 1035/4 110 00 Praha 1

 +420 221 850 100

 info@dzs.cz

www.dzs.cz

